

# Claude Monet (14 listopada 1840 w Paryżu - 5 grudnia 1926 w Giverny)

*Ten malarz wychowany w porcie Le Havre  
eksperymentował z rozświetlaniem barw,  
jego nenufary,  
cudne pędzla czary,  
nie malował tak nawet i mistrz Constable.*

(ebs)

Claude Monet - francuski malarz, jeden z twórców i czołowych przedstawicieli impresjonizmu.

Urodził się jako Oscar Claude Monet 14 listopada 1840 w Paryżu. Kiedy miał pięć lat, jego rodzina przeprowadziła się z Paryża do Hawru. Ojciec chciał, aby zajął się rodzinnym interesem, czyli ich sklepem, lecz Claude Monet wolał zostać malarzem. Początkowo odnosił sukcesy wykonując karykatury, co było również źródłem dochodów artysty. W Hawrze zetknął się w 1858 z Eugène Boudinem, który stał się jego pierwszym nauczycielem i zachęcił go do uprawiania malarstwa plenerowego. Wkrótce udał się do Paryża, by uczyć się w Académie Suisse, gdzie poznał Pissarro.

W 1861 został wcielony do wojska i wysłany do Maroka. Jak przyznał później, tamtejsze pejzaże przygotowały go do impresjonizmu. W 1862, po powrocie ze służby wojskowej, studiował w atelier Charlesa Gleyre'a, gdzie poznał Auguste'a Renoira, Alfreda Sisleya i Frédéric'a Bazille'a. Wiosną 1863 wyjechał wraz z nimi do Barbizon, miejscowości, która przyciągnęła grupę malarzy pejzażystów. Z Renoirem połączyła Moneta przyjaźń na całe życie i stworzony wspólnie kierunek w malarstwie - impresjonizm.

Od tego czasu Monet utrzymywał kontakty z licznymi malarzami. Razem malowali i wyjeżdżali na plenery (malowanie w plenerze, w naturalnym oświetleniu było nowatorskie i charakterystyczne dla impresjonistów). W tym czasie powstało jego płótno "Kobiety w ogrodzie" (1866-1867).

8 sierpnia 1867 urodził mu się syn Jean. W tym czasie Monet borykał się z materialnymi problemami, które doprowadziły go do głębokiego załamania psychicznego i próby samobójczej. 28 czerwca 1870 poślubił matkę syna, Camille Doncieux. W sierpniu tego samego roku artysta, zostawiając we Francji żonę i syna pod opieką swojego dawnego mistrza Eugène Boudina zdecydował się na wyjazd do Londynu, co spowodowane było wybuchem wojny francusko-pruskiej.

W Anglii Monet zainteresował się malarstwem Williama Turnera i Johna Constable'a. Właśnie w Londynie Monet miał swoją pierwszą indywidualną wystawę (1883). W 1871 przebywał w Holandii. W grudniu 1871 zamieszkał w Argenteuil. Dzięki pomocy marszanda Paula Duranda-Ruela, który zakupił w 1872 roku 29 płócien artysty, znacznie poprawił się poziom życia artysty. Odzyskał równowagę wewnętrzną i mógł skupić się na kształtowaniu własnego stylu. Kupił łódkę, na której zbudował atelier, dzięki czemu mógł pracować na wodzie, która fascynowała go jako temat obrazów. Często portretował również żonę i syna.

W 1872 powstał obraz "Impresja, wschód słońca" ("Impression, soleil levant"), który został publicznie zaprezentowany w 1874 na wystawie w Atelier Nadara, słynnego fotografa, i nadał

nazwę późniejszemu kierunkowi malarstwa.

W 1874, w związku z kłopotami finansowymi marszanda Moneta, ponownie pogorszyła się i jego sytuacja materialna. Korzystał w tym czasie z pomocy finansowej Maneta. Ze względu na negatywną ocenę impresjonistycznego malarstwa Monet sprzedawał niewiele obrazów. W 1875 wraz z Bertą Morisot, Renoirem i Sisleyem zorganizował w Hotelu Drouot aukcję obrazów, która zakończyła się antyimpresjonistycznym wystąpieniem, w związku z czym musiała interweniować policja.

5 września 1879 roku zmarła żona artysty. Na jej leczenie wydał prawie wszystkie pieniądze, co jednak nie poprawiło stanu jej zdrowia. Wszystko to ponownie doprowadziło Moneta do depresji.

Od 1883 zamieszkał w Giverny, gdzie chciał odizolować się od ludzi. Nowe miejsce zamieszkania bardzo pozytywnie wpłynęło na jego samopoczucie. Złożył też wizytę Paul Cézanne'owi w Estaque, kilka miesięcy spędził w Bordighera. Był to dobry okres w życiu Moneta. Powoli zmieniał się nastawienie krytyków do jego twórczości, rosła sprzedaż jego obrazów.

W 1891 zmarł Ernest Hoschedé, kolekcjoner, który kupił wiele obrazów artysty. W lipcu 1892 Monet poślubił wdowę po nim, Alice, z którą prawdopodobnie już wcześniej miał romans. Rozpoczął się wspaniały okres w życiu Moneta, obfitujący również w sukcesy zawodowe. W dalszym ciągu rozwijał swoje poszukiwania kolorystyczne, tworząc serie obrazów przedstawiających ten sam motyw o różnych porach dnia i roku, w odmiennym oświetleniu katedrę w Rouen, widoki Londynu, Wenecji oraz nenufary.

W końcu stać go było na zakup dużego obszaru ziemi, gdzie stworzył swój ogród. Dodatkowo w sierpniu 1901 otrzymał pozwolenie na zmianę biegu rzeki Ru, co pozwoliło mu na zwiększenie stawu, gdzie mógł hodować ulubione przez niego nenufary, przedmiot całej serii dzieł malarskich jego autorstwa.

Pomimo kłopotów ze zdrowiem, takich jak zawroty głowy i przede wszystkim problemy ze wzrokiem, Monet wyjeżdżał do Londynu i Wenecji, gdzie również malował. W 1911 zmarła jego żona Alice, natomiast w 1914 - syn Jean. Kłopoty ze wzrokiem nasiliły się w 1918, w 1923 malarz poddał się operacji usunięcia katarakty z prawego oka. Pocieszeniem było uznanie, jakim cieszyły się teraz dzieła artysty, także wśród osób, które w przeszłości nie ceniły jego sztuki.

Jego twórczość ewoluowała i coraz mniejsze znaczenie miała forma. Malarstwo Moneta zbliżało się do abstrakcji złożonej z barwnych plam. Najważniejsze dla niego stało się światło i wydobywany przez nie kolor. Jego dzieła stanowiły podłoże dla stworzenia pointylizmu przez Seurata.

Po operacji Monet musiał nosić okulary, dzięki którym mógł ukończyć ostatnie dzieło z cyklu "Nenufary". W tym czasie osiągnął uznanie krytyków i publiczności oraz stabilizację finansową, a nawet doszedł do sporego majątku i mógł cieszyć się sławą jeszcze za życia.

<https://www.youtube.com/watch?v=BJE4QUNgaeg>

Zmarł 5 grudnia 1926 w Giverny, gdzie został pochowany. Miał 86 lat, bezpośrednią przyczyną śmierci był nieuleczalny nowotwór lewego oka.

<https://www.youtube.com/watch?v=1SQXw42wqBI>

Jedynym obrazem Moneta w polskich zbiorach jest "Plaża w Pourville" - własność Muzeum Narodowego w Poznaniu.